

Are the Affective Domain Characteristics Related to Students' Academic Achievement?

Kasetchai Laeheem

Ph.D. (Research Methodology), Assistant Professor,
Department of Educational Foundation, Faculty of Liberal Arts,
Prince of Songkla University
E-mail: lkasetchai@yahoo.com

Abstract

This paper aims to present the analysis and synthesis of the concepts, theories, and research of affective domain characteristics related to academic achievement of students. The study found that the eight characteristics of affective domain, namely achievement motivation, study attitudes, learning behavior, anxiety, self confidence, self discipline, adjustment, and responsibility were related to students' academic achievement.

Keywords: academic achievement, affective domain characteristics, students

คุณลักษณะด้านจิตพิสัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน จริงหรือ?

เกษตรชัย และหิมี

ปร.ด. (วิธีวิทยาการวิจัย), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: lkasetchai@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอการวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะด้านจิตพิสัยทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการเรียน ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีวินัยในตนเอง การปรับตัว และความรับผิดชอบล้วนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คำสำคัญ: คุณลักษณะด้านจิตพิสัย, นักเรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทนำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของความสำเร็จที่ได้รับจากประสบการณ์ในการเรียนและอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคลของนักเรียน เป็นการเข้าถึงความรู้หรือการพัฒนาทักษะทางด้าน การเรียน และเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งนับว่าเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพทางการศึกษาที่นักการศึกษาให้ความสนใจศึกษาวิจัยมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน และประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ได้รับจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนดังที่ จตุพร แปนมี (2545) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสำเร็จในการที่จะพยายามเข้าถึงความรู้ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามมาก ทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา แสดงออกในรูปของคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไป กิตติยา บั๊กกาโล (2547) และ Renchler (1992) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถในการเข้าถึงความรู้ การพัฒนาทักษะในการเรียนโดยอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง และแสดงออกในรูปของความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีหลากหลายปัจจัย แต่ปัจจัยด้านคุณลักษณะด้านจิตพิสัย นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเป็นปัจจัยที่มีอยู่ในตัวนักเรียนโดยตรง ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด

เฉพาะตัวของนักเรียนแต่ละบุคคลที่มีเป้าหมายชัดเจนและแสดงออกมาด้วยการกระทำหรือการแสดงความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์แวดล้อม เงื่อนไขเวลา และเจตนา ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญและมีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวาง โดยการกำหนดเป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบหรือตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจากการศึกษามักพบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะด้านจิตพิสัยมีความสัมพันธ์โดยตรงหรือมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Anastasi, 1965; Khan, 1969) ด้วยเหตุนี้ปัจจัยคุณลักษณะด้านจิตพิสัยจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจหรือสภาพความต้องการในการเรียนรู้ เกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น และมีเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชา (Bloom, 1976)

นอกจากนี้ปัจจัยคุณลักษณะด้านจิตพิสัยยังทำให้นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่น มีเป้าหมาย มีความพยายาม ไม่ย่อท้อกับอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียน มีเทคนิคและวิธีการเรียนที่เป็นระบบ มีความหนักแน่นมั่นใจ สามารถควบคุมพฤติกรรมกรรมการเรียน และลดความกระวนกระวายใจหรือกลัวว่าจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ดังที่ Klausmeir (1961) ศึกษาพบว่าคุณลักษณะด้านวุฒิภาวะทางจิตของนักเรียน ได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติ ค่านิยม ความเข้าใจตนเอง และการรับรู้ในสถานการณ์ล้วนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น Gagne (1985) กล่าวว่าความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ความพร้อมที่จะเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ แรงจูงใจ ค่านิยม และความคาดหวังทางการเรียนต่างก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน Jakobovitz (1971) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะเข้าใจการสอน ความถนัด ความมานะบากบั่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน เจตคติต่อครูผู้สอน และยุทธวิธีการ และมณฑารัตน์ ชูพินิจ (2540) ศึกษาพบว่า ความสนใจ เจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชา และคุณลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนล้วนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยคุณลักษณะด้านจิตพิสัย นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ เพราะผลจากการเรียนรู้ย่อมขึ้นอยู่กับว่านักเรียนมีพฤติกรรม การเรียน ความถนัด ความสามารถเฉพาะ ความทุ่มเท ความสนใจ และการอุทิศเวลาให้กับ การเรียนอย่างจริงจังมากน้อยเพียงใด

ในบทความนี้ ผู้นิพนธ์ได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการเรียน ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีวินัยในตนเอง การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยคุณลักษณะด้านจิตพิสัยทั้ง 8 ด้านล้วนเป็นตัวแปรที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นักวิจัย และนักการศึกษาให้ความสำคัญ และนิยมเลือกใช้ในการศึกษาวิจัยอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ผู้นิพนธ์ยังหวังว่าบทความนี้จะ เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นสามารถช่วยแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตรงประเด็น และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมต่อไป

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่ทำให้นักเรียนมีการกระทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดที่วางไว้ มีความพยายามที่จะกระทำโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ ขยันขันแข็ง มานะพากเพียรต่อสิ่งท้าทายย่ำๆ เชื่อมั่นในความสามารถของตน ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว กล้าเสี่ยง มีเสรีภาพในการคิดหรือกระทำ มีความสุขเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มักจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐกรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี” ที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลโดยตรงต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐในจังหวัดลพบุรี (อดีตศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ และคณะ, 2544) และการศึกษา “The Impact of Motivation on Student’s Academic Achievement and Learning Outcomes in Mathematics among Secondary School Students in Nigeria” ที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไนจีเรีย (Tella, 2007) เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่ผลักดันให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ที่พึงปรารถนา มีความรับผิดชอบในการเรียน มีความตั้งใจเรียนสูง และเป็นไปตามมาตรฐาน มีเป้าหมายในการเรียนชัดเจน จนส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน โดยนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในตนเอง มีวินัยในตนเอง มีความเพียรพยายาม ขยัน มานะ อดทน มีความตั้งใจและจริงจังกับการทำงาน ทุ่มเวลาให้กับการทำงาน ไม่เกียจงาน มีเป้าหมายสูง มีความทะเยอทะยาน มีความสุขสนุกกับการทำงาน มีความละเอียดอ่อนในการทำงาน มีผลงานที่สมบูรณ์ ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว เชื่อมั่นในตนเอง และชอบทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ รวมทั้งมีการติดตามผลงานโดยต้องการและยอมรับผลย้อนกลับ พร้อมจะแก้ไขปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น และมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548; ประสาท อิศรปริดา, 2549)

เจตคติต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจตคติเป็นความโน้มเอียงของนักเรียนอันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ตอบสนองต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะที่สนับสนุนหรือคัดค้าน เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปพาดพิงได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความคงที่ นอกจากนี้เจตคดียังเป็นความรู้สึกของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ด้วยคำพูดหรือการกระทำไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง นักเรียน

แต่ละคนย่อมมีเจตคติต่อการเรียนมากน้อยแตกต่างกัน นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีหรือมีเจตคติทางบวกต่อการเรียนมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังตัวอย่างการศึกษาของใจเด็ด หวานชะเอม (2550) ที่ศึกษา “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เจตคติและความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพกับความสามารถในการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒนาชาติ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร” พบว่า เจตคติต่อการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร และผลการศึกษาของ Sarwar et al (2010) ที่ศึกษา “Study Attitude and Academic Achievement at Secondary Level in Pakistan” พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศปากีสถาน เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเจตคติเป็นแรงผลักดันที่กำหนดทิศทางให้บุคคลมีปฏิกิริยาต่อบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง การสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียนมีส่วนช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนได้มาก เพราะเจตคติมาจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์ต่างๆ และเมื่อได้รับประสบการณ์ที่ดีจึงย่อมได้รับความสำเร็จ เจตคติก็น่าจะก่อตัวขึ้นจนเป็นตัวกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ในทิศทางที่ดีที่พึงประสงค์ และการที่นักเรียนมีเจตคติที่แตกต่างกันก็อาจมีสาเหตุมาจากการใช้เหตุผลและข้อมูลที่เป็นระบบเพื่อพิจารณาผลที่อาจจะเกิดขึ้นก่อนตัดสินใจลงมือทำจากการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับความคิดสติปัญญา จากการสังเกตพฤติกรรมภายนอกหรือสภาพการณ์ที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น และจากการเรียนรู้พฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงของการกระทำที่เป็นไปได้จากประสบการณ์หรือจารีตประเพณี ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การควบคุมของเจตคติเชิงพฤติกรรม (ธีระพร อุวรรณโณ, 2533; สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548; ประสาท อิศรปริตตา, 2549)

พฤติกรรมกรเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พฤติกรรมกรเรียนเป็นเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การวางแผนกรเรียน การจดบันทึก การทำบันทึกย่อ การอ่านและการทบทวน การศึกษาค้นคว้าข้อมูล และการทำรายงาน เป็นต้น พฤติกรรมกรเรียนเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้และการฝึกฝนที่สามารถเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขได้ ซึ่งจะเกิดขึ้นและมีพลังมากขึ้น หากพฤติกรรมกรเรียนนั้นได้รับความสำเร็จ และเมื่อได้รับความสำเร็จบ่อยครั้ง พฤติกรรมดังกล่าวก็จะกลายเป็นนิสัยติดตัวไป โดยที่พฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นกรการศึกษา “กรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กรณีศึกษาวิชาการพยากรณ์ธุรกิจและวิชาวิธีการวิจัย วิทยาลัยดุสิตธานี” ที่พบว่า พฤติกรรมในการเรียนทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยดุสิตธานี โดยที่พฤติกรรมกรเข้าห้องเรียนสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมด้านการทำแบบฝึกหัด และงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง และพฤติกรรมกรเรียนด้านตอบคำถามและมีส่วนร่วมในการเรียน (ศิริพงศ์ รักใหม่, 2549) และกรศึกษา “Relationship Between Learning Behaviors and Academic Achievement Among School-Aged American Children and Adolescents” ที่พบว่า พฤติกรรมกรเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกรศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา (Schaefer, 1996) เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากว่าพฤติกรรมกรเรียนที่ดีเป็นกระบวนการที่ทำให้กรเรียนประสบผลสำเร็จ ช่วยส่งเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น กรวางแผนกรเรียน การจดบันทึก การทำบันทึกย่อ การอ่าน เป็นต้น ซึ่งเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย มีการวางแผน แบ่งเวลาเรียน และเวลาทำงานให้มีประสิทธิภาพ รู้จักทำงานและจัดระบบกรทำงาน

มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง มีสมาธิในการเรียนการทำงาน จัดบรรยากาศที่เหมาะสมในการทำงาน ทบทวนบทเรียน เตรียมตัวสอบ และขยันเข้าห้องสมุด นอกจากนี้พฤติกรรมการเรียนรู้ยังเป็นแบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งนิสัยในการเรียนที่ดีที่ได้ปลูกฝังในระหว่างที่เรียนจะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ในการช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ (Maddox, 1963; Good, 1973) พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนกับการใช้เวลาและวิธีการทำงานทั้งนี้การใช้เวลาเป็นลักษณะพฤติกรรมของความพยายามในการทำงานเกี่ยวกับการเรียนที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยเร็ว มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง รู้จักจัดระบบการเรียน มีการวางแผนการเรียนล่วงหน้า และใช้เวลาทุกนาทีให้เกิดประโยชน์ ในขณะที่วิธีการทำงานเป็นลักษณะพฤติกรรมเกี่ยวกับทักษะในการเรียนและการใช้กระบวนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดโน้ต การทบทวนบทเรียน การทำการบ้านหรือรายงาน และการเตรียมตัวสอบ (Brown และ Holtzman, 1967; Eysenck และ Meili, 1972)

ความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความวิตกกังวลเป็นสภาพทางอารมณ์หรือจิตใจที่อ่อนไหวของนักเรียนที่แสดงถึงหวาดกลัว ภาวะจนท้อใจ ตึงเครียด และระแวง จนส่งผลให้มีความรู้สึกไม่สบายใจ คิดมาก แสดงอาการหม่นหมอง เศร้าซึม หงุดหงิด คับข้องใจ และกังวลใจ ดังที่ English และ English (1958) ได้กล่าวว่าความวิตกกังวลเป็นสภาวะของความไม่สบายใจและความตึงเครียดที่เกิดจากความต้องการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะกลัวว่าอาจมีสิ่งที่ไม่คาดคิดขึ้นในอนาคต และเป็นความรู้สึกที่ถูกขู่เข็ญที่น่ากลัว โดยไม่อาจบอกได้ว่าสิ่งที่เขารู้สึกว่าถูกขู่เข็ญคืออะไร ระดับความวิตกกังวลที่เหมาะสมมีผลต่อการเรียนรู้และการทำงานของนักเรียน นับว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียน เพราะ

ทำให้นักเรียนรู้สึกเกิดการแข่งขันขึ้นภายใต้สภาวะวิตกกังวลในสถานการณ์นั้น ๆ โดยความวิตกกังวลจะเป็นแรงขับที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เพิ่มความเร็วและประสิทธิภาพในการเรียน ผลของความวิตกกังวลอาจจะขัดขวางการเรียนรู้ในช่วงแรก แต่เมื่อนักเรียนได้คุ้นเคยกับงานที่ทำแล้วหรือสร้างนิสัยในการเรียนที่ถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางที่ดีขึ้นด้วย ดังเช่นการศึกษาของรัตติกาล จันตาดี (2541) ที่ศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา” พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาในอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ที่มีความวิตกกังวลน้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ Yousefi และคณะ (2010) ที่ศึกษา “The Relationship Between Test-Anxiety and Academic Achievement Among Iranian Adolescents” พบว่าภาวะความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในประเทศอิหร่าน เป็นต้น

ความเชื่อมั่นในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นการแสดงให้เห็นถึงการพึงพอใจในตนเอง ภาคภูมิใจในตนเอง และการยอมรับตนเอง นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้น และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำให้สำเร็จลุล่วงตามที่ได้ตั้งใจไว้และด้วยความถูกต้องเหมาะสม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการเรียน และไม่หวั่นไหวหรือกลัวคนอื่นจะติเตียน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจากตัวอย่างการศึกษา “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์กรุงเทพมหานคร” พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีอยุธยา

จังหวัดกรุงเทพมหานคร (อดุลย์ เข็มเพชร, 2550) และการศึกษา “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกันของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่านักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองในระดับมากถึงมากที่สุดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองในระดับปานกลาง และในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (บัวเรียน โทสวัสดิ์, 2542) เป็นต้น ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีคุณลักษณะกล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน มีจิตใจมั่นคงเด็ดเดี่ยวแน่นอน มั่นใจในความคิด เป็นของตนเอง กล้าตัดสินใจ ไม่ลังเล กล้าเผชิญกับความจริง ไม่วิตกกังวล มีความรับผิดชอบกับงานที่ได้รับมอบหมาย ยอมรับประสบการณ์ใหม่ ๆ และปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี รวมทั้งนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง ไม่พึ่งพาผู้อื่น ยอมรับประสบการณ์ใหม่ ๆ และปรับตัวได้ดี (Schunk, 1991)

ความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วินัยในตนเองเป็นการบังคับควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนจากการเรียนรู้และเป็นการยอมรับในคุณค่า โดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติ ซึ่งเป็นการกำกับพฤติกรรมให้เป็นไปตามความตั้งใจ และตามข้อกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ ส่งผลให้มีความสุข ประสบความสำเร็จ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีด้วย ดังการศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างการมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี” พบว่าการมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี (สัญญา มีชัย, 2549) และการศึกษาของ

Duckworth และ Seligman (2005) ที่ศึกษา “Self-Discipline Outdoes IQ in Predicting Academic Performance of Adolescents” พบว่า การมีวินัยในตนเองสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรัฐเพนซิลวาเนีย เป็นต้น ทั้งนี้เพราะวินัยในตนเองเป็นการบังคับ ควบคุม นักเรียนให้รู้จักปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ ให้นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนที่ดีและเป็นไปตามความคาดหวังที่ตั้งไว้ นอกจากนี้วินัยในตนเอง ยังเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง queื้อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการ เรียน เพราะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจจริง มุ่งมั่นเอาใจใส่ มีความพยายาม และสามารถบังคับควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง และตามระเบียบกฎเกณฑ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญโดยไม่ขัดต่อสิทธิ ของผู้อื่น และไม่ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนในอนาคต นักเรียนที่มีวินัยใน ตนเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้สึกรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความตั้งใจ มีความอดทน มีความเป็นผู้นำ และมีความซื่อสัตย์ (Priddy, 1999)

การปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การปรับตัวเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความ ต้องการสิ่งเร้าและโอกาสที่อยู่ภายในสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งเป็น กระบวนการที่นักเรียนมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นการ ปรับตัวเข้ากับปัญหา หรือการปรับสภาพปัญหาให้เข้ากับสภาพความต้องการ นอกจากนี้การปรับตัวยังเป็นกระบวนการผ่อนคลายความเครียด เพื่อหาวิธี การที่จะตอบสนองความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางกายหรือ จิตใจ ซึ่งบุคคลจะต้องปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้นักเรียนที่มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีจะต้องเป็นบุคคลที่มี โครงสร้างของบุคลิกภาพ (Id-Ego-Superego) ที่สามารถทำงานประสานกัน ได้อย่างกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีการขัดแย้งกัน อีกทั้งสามารถ ควบคุมแรงขับที่ไม่ได้ขัดเกลาและไม่มีเหตุผลของอดีตได้อย่างเต็มที่

ให้อึดได้แสดงออกในรูปแบบที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคม การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับและช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้อย่างราบรื่นจนสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง ดังเช่น จริยา พลประสิทธิ์ (2548) ที่ศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ” พบว่าการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ และคณะ (2544) ที่ศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี” พบว่าการปรับตัวของนักเรียนส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ เป็นต้น เหล่านี้อาจเป็นเพราะว่าการปรับตัวเป็นกระบวนการโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นการปรับตัวเข้ากับปัญหาและความต้องการ เป็นการผ่อนคลายความเครียด และเป็นแรงจูงใจในการจัดการปัญหาได้ดี และการที่นักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้เป็นผลมาจากความคาดหวังและมองตนเองที่ผิดพลาด เพราะประเมินค่าของตนเองไม่ตรงกับความเป็นจริงและรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า และเกิดจากการเรียนรู้ที่ผิดพลาดจากประสบการณ์ตรงหรือจากการสังเกตจากตัวแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบิดามารดาและผู้ใกล้ชิด (ฉวี วิชฌูเนตินัย, 2539)

ความรับผิดชอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความรับผิดชอบเป็นการแสดงออกหรือการกระทำที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้ และเป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วง ความรับผิดชอบประกอบด้วย ความไว้วางใจ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดย้อต่ออุปสรรค ทำงานอย่างแข็งขัน ขยันหมั่นเพียร มีความ

ละเอียดรอบคอบ มีความเอาใจใส่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประารถหน้าที่จะทำให้ดีกว่าเดิม และความฝึกฝนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เช่นการศึกษาของรุ่งลาวัณย์ จันทรัตน (2540) ที่ศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” พบว่า ความรับผิดชอบของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ และคณะ (2544) ที่ศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี” พบว่า ความรับผิดชอบส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงาน การทำงาน และพฤติกรรมการเรียนตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ริเริ่ม ไม่ทอดยถ่ต่ออุปสรรค ขยันหมั่นเพียร แข็งขัน ละเอียดรอบคอบ และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ตั้งใจรอบคอบ และพากเพียรพยายาม โดยมีการติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งยอมรับในสิ่งที่กระทำทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย (Funk, 1966) นอกจากนี้ความรับผิดชอบยังเป็นการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริง และขยันขันแข็งเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ถือเอาความชอบใจหรืออารมณ์เป็นใหญ่ และใช้ความพยายามแก้อุปสรรคต่างๆ มีการยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำของตน ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็ผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือกระทำถูก ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (Vargas, 2004)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า คุณลักษณะด้านจิตพิสัยทั้ง 8 ด้านส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสามารถพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ กล่าวคือ นักเรียนที่ยังมีคุณลักษณะ ด้านจิตพิสัยในระดับที่สูงเป็นปัจจัยสำคัญก็จะยังมีผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในระดับสูงไปด้วย ในขณะที่นักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านจิตพิสัย ในระดับที่ต่ำก็จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำไป ด้วยเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านจิตพิสัยทั้ง 8 ด้าน ในระดับที่สูง ไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรม การเรียน ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีวินัยในตนเอง การปรับตัว และความรับผิดชอบส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่สูงขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนา ที่มีการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุดที่ตั้งไว้ เจตคติเป็นความ โน้มเอียงของนักเรียนในลักษณะที่สนับสนุนหรือคัดค้าน อันเกิดจากการ เรียนรู้และประสบการณ์ที่จะตอบสนองต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียน การสอน พฤติกรรมการเรียนเป็นการปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัยจนเกิดความ เคยชินในวิธีการทำงานและการใช้เวลาเรียนอย่างเหมาะสม คล่องแคล่ว และ ไม่ลังเล ความวิตกกังวลเป็นสภาพความเครียด ไม่สบายใจ กระวนกระวายใจ สับสน กลัว และหวาดระแวง จนกลายเป็นแรงผลักดันช่วยกระตุ้นส่งเสริม ให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนที่ดี ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะ ของผู้ที่มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง อดทน ไม่หวั่นไหว กล้าแสดงออก รับผิดชอบ ยอมรับสภาพความเป็นจริง พอใจในความสามารถของตน ชอบการแข่งขัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และไม่พึ่งพาผู้อื่น วินัยในตนเองเป็นความสามารถ ในการควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมในการเรียนที่ดีที่พึงประสงค์ มีความ รับผิดชอบ มีความตั้งใจ มีความซื่อสัตย์ และเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์

การปรับตัวเป็นความพยายามที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เกิดความสมดุลระหว่างชีวิตการเรียนกับกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้านและโรงเรียน และความรับผิดชอบเป็นจิตลักษณะการทำงานด้วยความตั้งใจ ซื่อสัตย์ พยายาม ไม่ทอดยงต่ออุปสรรค ขยันแข็งขัน รอบคอบ ติดตามผลงานที่ทำ และยอมรับผลงานทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย

ผลการศึกษาดังกล่าวนี้นี้มีประโยชน์แก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวนโยบายสำหรับการปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่งและให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนที่เรียนอ่อนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ตรงจุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหาร และนักการศึกษาเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งผลต่อการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตพิสัยในระดับที่สูง รวมทั้งมีประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียนในการปรับปรุงผลการเรียนด้วยตนเอง และเป็นประโยชน์แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการช่วยกันปรับปรุง ชี้นะ และเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตพิสัยที่ดี ก่อให้เกิดความสำเร็จในการเรียน หรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป ทั้งนี้พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถสนับสนุนการเรียนของนักเรียนได้หลายวิธี เช่น การให้ความใส่ใจเกี่ยวกับการเรียน การให้ความรักความอบอุ่น การจัดเวลา สถานที่ และอุปกรณ์การเรียน การกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน และการติดตามผลการเรียน เป็นต้น และที่สำคัญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง หน่วยงานในระดับเขตพื้นที่ควรประสานงานกับทางโรงเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทของตนในการให้การส่งเสริม สนับสนุนการเรียนของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวนี้นี้ยังมีประโยชน์แก่นักศึกษา ครู อาจารย์ นักการศึกษา และผู้สนใจทั่วไปสำหรับเป็นแนวทางการในการ

ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในอนาคต เช่น การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนในสังกัดต่างๆ อาทิ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา เป็นต้น การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำปัจจัยด้านอื่นๆ ควบคู่กับปัจจัยคุณลักษณะด้านจิตพิสัย อาทิเช่น ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสภาพภาพ ปัจจัยด้านพื้นฐานความรู้เดิม และปัจจัยด้านความถนัดทางการเรียน เป็นต้น การศึกษาติดตามระยะยาวหรือการศึกษาแนวโน้มเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัจจัยด้านคุณลักษณะด้านจิตพิสัย เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น และการศึกษาวิจัยแบบการสังเคราะห์งานวิจัย (Metta Analysis)

เอกสารอ้างอิง

กิตติยา บักกาโล. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจิตพิสัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Paggalo, K. (2004). **The Relationship Between Certain Affective Variables and Mathematics Achievement of Matthayomsuksa 3 Students Under the General Education Department in Maha Sarakham Province.** Master of Education Thesis in Educational Research, Mahasarakham University. (in Thai).

จตุพร แบนมี. (2545). ความตรงเชิงพยากรณ์ของผลการเรียนเฉลี่ย และคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาใหม่มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Panmee, J. (2001). **Predictive Validity of Grade Point Averages and Entrance Scores to Prince of Songkla University.** Master of Education Thesis in Educational Measurement and Research, Prince of Songkla University. (in Thai).

จริยา พลประสิทธิ์. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Polprasit, J. (2001). **The Relationship Between Adjustment and Academic Achievement of First-Year Students, Thaksin University.** Master of Education Thesis in Educational Psychology, Prince of Songkla University. (in Thai).

ใจเด็ด หวานชะเอม. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เจตคติและความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพกับความสามารถในการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒนาสวัสดิ์ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชากรมมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Wancha-em, C. (2007). **A Study on the Relationship of Achievement, Attitude, Writing Abilities in Klon Suparb and Writing Abilities in Klong Si Suparb in Thai Language of Mathayomsuksa 4 students, Sriyudhya School under the Royal Patronage of H.R.H.Princess Bejaratanarajasuda, Ratchathewee District, Bangkok.** Master of Education Minor Thesis in Secondary Education, Srinakharinwirot University. (in Thai).

- ฉวี วิชญเนตินัย. (2539). **บุคลิกภาพและการปรับตัว**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- Wichayanetinaï, C. (1996). **Personality and Adjustment**. Bangkok: Chandrakasem Rajabhat University. (in Thai).
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2533). **จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Uwanno, T. (1990). **Psychological and Sociological Basis for Guidance**. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai).
- บัวเรียน โทสวัสต์. (2542). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกันของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Thosawat, B. (1999). **A Comparison of Mathematics Learning Achievement of Matthayomsuks 3 Students with Different Levels of Self-Confidence and Science in Bangkok Private Schools**. Master of Education Thesis in Educational Measurement and Evaluation, Ramkhamhaeng University. (in Thai).
- ประสาธ อิศรปริดา. (2549). **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Isarapreeda, P. (2006). **Foundation of Educational Psychology**. Mahasarakham: Mahasarakham University. (in Thai).
- รัตติกาล จันตาดิ. (2541). **ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา**. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Juntadee, R. (1998). **Relationships Between Anxiety and Mathematics Learning Achievement of Primary School Students**. Master of Education Independent Study in Elementary Education, Chiang Mai University. (in Thai).

รุ่งลาวัญญ์ จันทรัตน. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.

Chantaratana, R. (1997). **Relationships Between the Student Characteristics and Learning Achievement in the Faculty of Education, Prince of Songkla University**. Master of Education Thesis in Educational Measurement and Research, Prince of Songkla University. (in Thai).

ศิริพงศ์ รักใหม่. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ภาควิชา วิชาการพยากรณ์ธุรกิจและวิชาวิธีการวิจัย วิทยาลัยดุสิตธานี. รายงานการวิจัยวิทยาลัยดุสิตธานี.

Rakmai, S. (2006). **The Study of Relationship Between the Study Behaviors and the Achievement of Student's Learning: Case Study of the Subjects of Business Forecasting and Research Methods in Dusit Thani College**. A Research Report submitted to Dusit Thani College

สัณญา มีชัย. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Meechai, S. (2006). **Relation Between Self-Discipline and Learning Achievement of Secondary School Students in Prachinburi Educational Service Area Office**. Master of Education Thesis in Educational Administration, Burapha University. (in Thai).
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kowatrakul, S. (2005). **Educational Psychology**. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai).
- อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ ไพบุลย์ เกียรติโกมล และปิยมาศ เจริญพันธุ์. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร, 24(3), 311-326.
- Pongpulpomsak, A., Kiattikomol, P., & Charoenpuntuwong, P. (2001). Factors Affecting Students' Computer Learning in Governmental Secondary Schools: A Case Study at Lopburi Province. **Journal of Research and Development Mo Jo Tho**, 24(3), 311-326. (in Thai).
- อดุลย์ เข้มเพชร. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Khemphet, A. (2007). **A Study of the Relationship Between Self-Confidence and Science Achievement of Matthayomsuksa 2 Students at Sriyudhya School, Metropolitan Bangkok**. Master of Education Thesis in Educational Measurement and Evaluation, Ramkhamhaeng University. (in Thai).

- Anastasi, P. A. (1965). **Individual Differences**. New York: John Wiley & Sons Inc.
- Bloom, B. S. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. New York: Mc Graw-Hill Book Co., Inc.
- Brown, W. F. & Holtzman, W. H. (1967). **Manual of Survey of High School Students in India**. New York: The Psychological Corporation.
- Duckworth, A., & Seligman, E. P. (2005). Self-Discipline Outdoes IQ in Predicting Academic Performance of Adolescents. **Psychological Science**, 16(12), 939-944.
- English, H. B. and English, A. C. (1958). **A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms**. London: Longman, Green and Co. Ltd.
- Eysenck, H.J. & Meili, R. (1972). **Encyclopedia of Psychology**. Vol.2 New York: The Seabury Press.
- Funk, H. W. (1966). **New Standard Dictionary of the English Language**. New York: Funk and Wagnalls.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill Book Co., Inc.
- Jakobovitz, L. A. (1971). **Foreign Language Learning: A Psycholinguistic Analysis of the Issues**. (2nd ed.). Rowley Mass: Newbury House Publishers.
- Khan, S. B. (1969). Affective Correlates of Academic Achievement. **Journal of Educational Psychology**. 60 (April, 1969), 216-221.
- Klausmeir, H. J. (1961). **Learning and Human Abilities : Educational Psychology**. New York: Harper & Brothers.

- Maddox, H. (1963). **How to Study**. London : Cox & Wyman.
- Priddy, R. (1999). **The Human Whole: An Outline of the 'Higher' Psychology**. Oslo: University of Oslo.
- Renchler, R. (1992). **Student Motivation, School Culture, and Academic Achievement: What School Leaders Can Do**. Oregon: University of Oregon
- Sarwar, M., Bashir, M., & Alam, M. (2010). Study Attitude and Academic Achievement at Secondary Level in Pakistan. **Journal of College Teaching & Learning**, 7(2), 55-60.
- Schaefer, B. A. (1996). **Relationship Between Learning Behaviors and Academic Achievement Among School-Aged American Children and Adolescents**. Retrieved November 3, 2011, from <http://repository.upenn.edu/dissertations/AAI9628004>.
- Schunk, D. H. (1991). Self-efficacy and Academic Motivation. *Educational Psychologist*, 26, 207-231.
- Tella, A. (2007). The Impact of Motivation on Student's Academic Achievement and Learning Outcomes in Mathematics among Secondary School Students in Nigeria. **Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education**, 3(2), 149-156.
- Vargas, M. (2004). Responsibility and the Aims of Theory Strawson and Revisionism. **Pacific Philosophical Quarterly**, 85, 218-241.
- Yousefi, F., Abutalib, M., Mansor, M., Juhari, R., & Redzuan, M. (2010). The Relationship Between Test-Anxiety and Academic Achievement Among Iranian Adolescents. **Asian Social Science**, 6(5), 100-105.

